

HAKEMLİ DERGİ

OKUL YÖNETİMİ

School Administration Journal

Okul Yönetimi Dergisi / School Administration Journal

Açık Erişim Hakemli Dergi / Open Access Peer-Reviewed Journal

e-ISSN: 2822-4221

Cilt / Volume 05 - Sayı / Issue 01 - Yaz / Summer 2025

Editörden / Editorial

Millî Eğitim Akademisi, eğitim yönetimi lisansüstü programları için tehdit mi fırsat mı?
National Education Academy: Threat or opportunity for graduate programs in education management?
İbrahim Hakan Karataş

Araştırma Makalesi / Research Article

Araştırmalara göre Türkiye'deki okul yöneticilerinin mesleki kimliği
Professional identity of school administrators in Türkiye according to researches
Kürşat Yılmaz

Araştırma Makalesi / Research Article

Intra-Coordination in IB schools: A phenomenological study
IB okullarında eşgüdüm: Fenomenolojik bir çalışma
Özlem Özbey-Demir & Emine Ayyıldız

Derleme Makalesi / Review Article

Eğitimde politika analizi: Kavramsal temeller ve uygulama yaklaşımları
Policy analysis in education: Conceptual foundations and implementation approaches
Yasemin Yeşilbaş Özenc

Araştırma Makalesi / Research Article

Kadın öğretmenlerin kariyer ve annelik deneyimleri: Zorluklar ve fırsatlar
Female teachers' career and motherhood experiences: Challenges and opportunities
Mehmet Erten & Gülnur Gümüş Erten

Araştırma Makalesi / Research Article

Okul öncesi eğitimde aile müdahalesinin eylem araştırması yoluyla incelenmesi
Examining family intervention in preschool education through action research
Celal Teyyar Uğurlu & Yağmur Nigar Tarkun

Araştırma Makalesi / Research Article

2023 Eğitim Vizyonu belgesindeki teftiş ve kurumsal rehberlik hizmetleri hedeflerinin ilgili yönetmelikler bağlamında gerçekleşme durumu
Status of realization of the inspection and institutional guidance services targets in the 2023 Education Vision document in the context of relevant regulations
Koray Kaçar

Araştırma Makalesi / Research Article

Öğrenen okul ölçeği: Geliştirme ve doğrulama çalışması
Learning school Sscale: Development and validation study
Yavuz Kâmil Şevik & Semiha Şahin

Derleme Makalesi / Review Article

Eğitimde yapay zekâ ve etik: Bir alanyazın taraması
Artificial intelligence and ethics in education: A literature review
Nurgün Varol

Derleme Makalesi / Review Article

Millî Eğitim Akademisi okul yöneticiliğinin mesleklaşması için bir fırsat olabilir: Bütüncül bir okul yöneticisi yetiştirme modeli önerisi
The National Education Academy as an opportunity for the professionalization of school leadership: A holistic school principal training model proposal for Türkiye
İbrahim Hakan Karataş

HAKEMLİ DERGİ

OKUL YÖNETİMİ

School Administration Journal

Okul Yönetimi Dergisi / School Administration Journal

Açık Erişim Hakemli Dergi / Open Access Peer-Reviewed Journal

e-ISSN: 2822-4221

Cilt / Volume 05 Sayı / Issue 01 Yaz / Summer 2025

Yayın Periyodu / Publication Period

Haziran ve Aralık aylarında yılda 2 kez yayınlanır. / Published twice a year in June and December.

Yayın Dili / Language of Publication

Türkçe-English

Yayın Türü / Publication Type

Yerel Süreli Yayın / National Periodical

Yayın Tarihi / Publication Date

Haziran/ June 2025

(C) Bütün hakları saklıdır. All rights reserved.

İletişim / Contact

sajeditor@okulyonetimi.org.tr

Murat Reis Mh. Teyyareci Muammer Sok. No 10/2
34664 Üsküdar / İstanbul Türkiye

[@okulyonetimiSAJ](https://twitter.com/okulyonetimiSAJ)

[@okulyonetimi_saj](https://www.instagram.com/okulyonetimi_saj)

[@Okul Yönetimi Dergisi](https://www.linkedin.com/company/Okul-Yonetimi-Dergisi)

**OKUL
YÖNETİCİLERİ**
SCHOOL HEADS

HAKEMLİ DERGİ

OKUL YÖNETİMİ

School Administration Journal

Okul Yönetimi Dergisi / School Administration Journal

Açık Erişim Hakemli Dergi / Open Access Peer-Reviewed Journal

e-ISSN: 2822-4221

Cilt / Volume 05 - Sayı / Issue 01 - Yaz / Summer 2025

Baş Editör / Editor in Chief

Prof. Dr. İbrahim Hakan KARATAŞ

Editörler / Editors

Doç. Dr. Murat POLAT ◆ Dr. Kevser YILDIRIM

Editör Yardımcıları / Assistant Editors

Dr. Fatma AVCI ◆ Dr. Ramazan ERTÜRK

Dr. Mevlüt KARA ◆ Dr. Saffet KARAYAMAN

Dr. Gürkan SARITAŞ ◆ Dr. Nurdan ÖDEMİŞ -KELEŞ

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Bahri AYDIN ◆ Prof. Dr. Selami AYDIN ◆ Prof. Dr. İsmail AYDOĞAN ◆ Dr. Öğr. Üyesi Emine AYYILDIZ ◆ Dr. Feride ÖKSÜZ GÜL ◆ Prof. Dr. Murat ÖZDEMİR ◆ Doç. Dr. Nedim ÖZDEMİR ◆ Prof. Dr. Soner POLAT ◆ Prof. Dr. Semiha ŞAHİN ◆ Prof. Dr. Selahattin TURAN ◆ Prof. Dr. Kürşad YILMAZ

Uluslararası Danışma Kurulu / International Advisory Board

Prof. Dr. Mehmet Şükrü BELLİBAŞ ◆ Dr. Paul CAMPBELL ◆ Doç. Dr. Sedat GÜMÜŞ ◆ Doç. Dr. Jiafang LU ◆ Doç. Dr. Julia MAHFOUZ ◆ Doç. Dr. Denise MİFSUD ◆ Dr. Rania SAWALHI

Yayın Yönetmeni / Publication Director

Nurgün VAROL

Dil Editörleri / Language Editors

Dr. Öğr. Üyesi Thseen NAZİR

Yayın Sekreteryası / Publication Secretariat

Dr. Esra SEYRATLI-ÖZKAN ◆ Arş. Gör. Hilal KARAOĞLAN

Bu Sayının Hakemleri / Peer Reviewers or Current Issue

Dr. Deniz Görgülü ◆ Dr. Hüsnü Ergün ◆ Dr. Hasan Hüseyin Selvi ◆ Dr. Murat Bülbül ◆ Dr. Akif Köse ◆ Dr. Sümeyye Öcal Dörterler ◆ Dr. Demet Aydın ◆ Dr. Turgay Öntaş ◆ Dr. Cihan Kocabaş ◆ Dr. Ferdane Denkci Akkaş ◆ Dr. Merve Uysal ◆ Dr. Gülsen Fidan ◆ Dr. Deniz Gülmez ◆ Dr. Aslı Yurttaş

HAKEMLİ DERGİ

OKUL YÖNETİMİ

School Administration Journal

İçindekiler / Table of Contents

Editörden / Editorial

Millî Eğitim Akademisi, eğitim yönetimi lisansüstü programları için tehdit mi fırsat mı?
National Education Academy: Threat or opportunity for graduate programs in education management?
İbrahim Hakan Karataş
1-5

Sistematiik Derleme / Systemic Review

Araştırmalara göre Türkiye'deki okul yöneticilerinin mesleki kimliği
Professional identity of school administrators in Türkiye according to researches
Kürşat Yılmaz
6-17

Araştırma Makalesi / Research Article

Intra-Coordination in IB schools: A phenomenological study
IB okullarında eşgüdüm: Fenomenolojik bir çalışma
Özlem Özbey-Demir & Emine Ayyıldız
18-33

Derleme / Review

Eğitimde politika analizi: Kavramsal temeller ve uygulama yaklaşımları
Policy analysis in education: Conceptual foundations and implementation approaches
Yasemin Yeşilbaş Özenç
34-48

Araştırma Makalesi / Research Article

Kadın öğretmenlerin kariyer ve annelik deneyimleri: Zorluklar ve fırsatlar
Female teachers' career and motherhood experiences: Challenges and opportunities
Mehmet Erten & Gülnur Gümüş Erten
49-61

Araştırma Makalesi / Research Article

Okul öncesi eğitimde aile müdahalesinin eylem araştırması yoluyla incelenmesi
Examining family intervention in preschool education through action research
Celal Teyyar Uğurlu & Yağmur Nigar Tarkun
62-82

Derleme / Review

2023 Eğitim Vizyonu belgesindeki teftiş ve kurumsal rehberlik hizmetleri hedeflerinin ilgili yönetmelikler bağlamında gerçekleşme durumu
Status of realization of the inspection and institutional guidance services targets in the 2023 Education Vision document in the context of relevant regulations
Koray Kaçar
83-96

Araştırma Makalesi / Research Article

Öğrenen okul ölçeği: Geliştirme ve doğrulama çalışması
Learning school Scale: Development and validation study
Yavuz Kâmil Şevik & Semiha Şahin
97-116

Derleme / Review

Eğitimde yapay zekâ ve etik: Bir alanyazın taraması
Artificial intelligence and ethics in education: A literature review
Nurgün Varol
117-125

Derleme / Review

Millî Eğitim Akademisi okul yöneticiliğinin mesleklaşması için bir fırsat olabilir: Bütüncül bir okul yöneticisi yetiştirme modeli önerisi
The National Education Academy as an opportunity for the professionalization of school leadership: A holistic school principal training model proposal for Türkiye
İbrahim Hakan Karataş
126-137

OKUL YÖNETİMİ

School Administration Journal

Okul Yönetimi Dergisi Hakkında

Okul Yönetimi Dergisi, eğitime ilişkin araştırma ve derleme makalelerin yayımlandığı hakemli bir dergidir. Türkiye’de eğitim alanında kuramsal bilginin üretilmesi ve var olan bilginin eleştirisi, uygulamaya ve dolayısıyla sahadan elde edilecek veriye bağlıdır.

Okul Yönetimi Dergisi, eğitim alanını, akademideki bilim insanları ile okullarda ve sahadaki eğitimci, eğitim yöneticisi, uzman ve araştırmacıların katkısı ve katılımıyla, kuram ile uygulama arasında bağ kurmayı amaçlamaktadır.

Okul Yönetimi Dergisi, eğitim alanını sınıf içindeki uygulamalardan okul yönetimine, müfredatlardan uluslararası sınavlara, eğitim ortamlarının dönüşümünden eğitim politikalarına, okul öncesinden yükseköğretime, yaygın eğitimden informal eğitime geniş bir bakış açısından ele almaktadır.

Eğitim alanının çok boyutluluğu disiplinler arası bir bakış açısına sahip olmayı da gerektirmektedir. Bu minvalde, Okul Yönetimi Dergisi, ekonomiden psikolojiye, tarihten felsefeye, işletmeden istatistiğe, bütün alanlarda ve disiplinler arası bakışla eğitimi analiz eden bilimsel çalışmalara yer vermektedir.

Okul Yönetimi Dergisi Yayın Politikası

Okul Yönetimi Dergisi (School Administration Journal – SAJ), örgün ve yaygın eğitim kurumu yönetimi ve işletmeciliği, okul yönetimi ve yükseköğretimin yönetimi gibi alanlar öncelikli olmak üzere eğitim. Öğretim alanında disiplinler arası, akademik, bilimsel ve araştırmaya dayalı makalelerin yayımlandığı uluslararası hakemli, açık erişimli bir dergidir. Yayın dili Türkçe ve İngilizcedir. Yılda iki kez (Haziran Aralık) elektronik ortamda (www.okulyonetimi.org) yayımlanır.

Amaç ve Kapsam

Okul Yönetimi Dergisi, okulun ve eğitimin bağlamını değişim ve süreklilik bakımından açıklamayı amaçlayan bilimsel bilginin üretilmesini ve yaygınlaştırılmasını amaçlamaktadır. Bu çerçevede aşağıdaki konularda araştırma, derleme, eleştirel inceleme, değerlendirme, tanıtım ve monografi çalışmalarını yayınlamaktadır:

- Eğitim sistemleri ve eğitim politikaları
- Eğitim-öğretim süreçleri
- Ulusal ve yerel eğitim yönetimi
- Eğitim reformları
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları yönetimi ve işletmeciliği
- Kamu ve özel sektör eğitim kurumları yönetimi, denetimi ve planlaması
- K-12 okul yönetimi ve denetimi
- Yükseköğretimde eğitim ve yönetim
- Eğitimde akreditasyon
- İnsan kaynakları, mesleki ve örgütsel gelişme
- Eğitim kurumlarında yönetim ve organizasyon
- Öğretimsel liderlik ve eğitim planlaması
- Eğitim kurumlarının etkililiği ve verimliliği

Yayın İlkeleri

Okul Yönetimi Dergisi yılda iki defa, Haziran, Aralık aylarında olmak üzere elektronik olarak yayımlanır. Yayın dili Türkçe ve İngilizcedir. Her sayı için makale gönderme son tarihi yayın tarihinden bir ay öncedir. Arada çıkarılacak özel sayılar için de ayrıca tarihler belirlenip ilan edilir. Dergiye gönderilecek makalenin daha önce herhangi bir yerde yayımlanmamış olması gerekmektedir. Ulusal veya uluslararası sempozyumlarda sunulan bildiriler, yine başka bir yerde yayımlanmamış olması ve dipnotta

belirtilmesi koşuluyla dergimizde yayımlanabilir. Bu konuda bütün sorumluluk yazara aittir.

Bir araştırma kurumu ya da fonu tarafından desteklenen çalışmalarda, desteği sağlayan kuruluşun adı ve proje/çalışma numarası verilmeli, bu kurum veya kuruluş çalışmada dipnot olarak belirtilmelidir. Daha önce herhangi bir yerde yayımlandığı belirtilmediği ya da belirlenemediği için yayımlanan çalışmalar ile ilgili telif haklarına ilişkin doğabilecek hukuki sonuçlar tamamen yazar (lar)a aittir. Her makale için benzerlik raporu da makale ile gönderilmelidir.

Dergiye gönderilen çalışmalar Yayın Kurulu kararıyla en az iki hakemin değerlendirilmesine sunulur. Yayın Kurulu gerekli gördüğü durumlarda çalışmayı ikiden fazla hakeme inceletebilir. Yayımlanacak çalışma ile ilgili nihai karar hakem çoğunluğunun görüşü de dikkate alınarak Yayın Kurulu tarafından verilir. Dergi, gönderilen yazılarda düzeltme yapmak, yazıları yayımlamak ya da yayımlamamak haklarına sahiptir.

Yayın Kurulunun gerekli görmesi hâlinde, hakem görüşleri de dikkate alınarak yazar(lar)dan gerekli düzeltme istenebilir. Yazar(lar), hakemin ve kurulun belirttiği düzeltme önerilerini verilen süre içinde yerine getirmek zorundadır. Yazar(lar) hakemlerin olumsuz görüşlerine karşı kanıt göstermek koşuluyla itiraz edebilirler. Bu itiraz Yayın Kurulunda incelenir ve gerekli görülürse farklı hakem görüşüne başvurulur. Çalışmaların yayımlanabilmesi için yazar(lar), hakemler ve Yayın Kurulunun görüş ve önerilerini dikkate almak zorundadır.

Yayımlanmış yazıların yayın hakları Okul Yönetimi Dergisi'ne aittir. Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz. Yazar (lar)a herhangi bir şekilde telif ücreti ödenmez. Dergide yayımlanması için gönderilen çalışmalar yayımlanmazsa telif hakkı yazara iade edilmiş olur.

Hakemler, Yayın Kurulunun kendilerine belirleyeceği süre içerisinde çalışmayı değerlendirmezler ise Yayın Kurulu ilgili çalışmayı değerlendirmek üzere farklı hakemlere gönderebilir. Değerlendirmeye gönderilen

çalışmalarda yazar (lar)ın ve hakemlerin isimleri karşılıklı olarak gizli tutulur. Gönderilen makalelere kimlik belirleyici ifadeler yazılmaz. Dergiye gönderilen çalışmalarda dil bilgisi kurallarına (imla, noktalama, açıklık, anlaşılabilirlik vs.) azami derecede riayet etme ve TDK'nın en son yayımladığı Yazım Kılavuzu'na uyma mecburiyeti vardır. Bu nedenle oluşabilecek problemler ve eleştirilerden tamamen yazar sorumludur.

Dergide yayımlanan çalışmaların içeriğinden kaynaklanan kanuni sorumluluklar, tamamen yazar (lar)ına aittir. Bu dergi editör ve yazar COPE (Committee on Publication Ethics) etik kurallarını benimsemiştir: bkz. <https://publicationethics.org>.

Etik Kurul İzni Gerektiren Araştırmalar

- Anket, mülakat, odak grup çalışması, gözlem, deney, görüşme teknikleri kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren nitel ya da nicel yaklaşımlarla yürütülen her türlü araştırmalar,
- İnsan ve hayvanların (materyal/veriler dahil) deneysel ya da diğer bilimsel amaçlarla kullanılması,
- İnsanlar üzerinde yapılan klinik araştırmalar,
- Hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalar.

Beyan Gerektiren Konular

- Kişisel verilerin korunması kanunu gereğince retrospektif çalışmalar,
- Olgu sunumlarında “aydınlatılmış onam formu”,
- Başkalarına ait ölçek, anket, fotoğrafların kullanımı için sahiplerinden izin alınması,
- Kullanılan fikir ve sanat eserleri için telif hakları.

Ücret Politikası

Hiçbir ad altında yazar veya kurumundan ücret alınmaz.

Önsöz

Okul Yönetimi Dergisinin 5. cildinin ilk sayısıyla yayındayız. 10 çalışmanın yer aldığı bu sayıya, Milli Eğitim Akademisinin eğitim yönetimi lisansüstü eğitim programları için nasıl etkileri olduğunu, oluşturduğu tehditler ve yarattığı fırsatlara odaklanarak değerlendiren editöryal yazımızla başlıyoruz. Bu sayıda yer alan araştırma makalelerinden ilki öğrenen okul ölçeğinin ölçek geliştirme çalışması. İkinci çalışma, okul öncesi eğitimde aile müdahalesini eylem araştırması deseniyle inceliyor. Bu sayıda iki fenomenoloji (olgubilim) araştırması yer alıyor. Birisi, IB okullarında eşgüdümü, diğeri kadın öğretmenlerin kariyer ve annelik deneyimlerini inceliyor. Bu sayıdaki diğer bir çalışmada ise 2023 eğitim vizyonu belgesi, teftiş ve kurumsal rehberlik hizmetleri hedeflerinin gerçekleşme durumu açısından ilgili yönetmelikler bağlamında doküman incelemesi deseninde inceleniyor. Bu sayıda yer alan üç derleme çalışmanın ilki, sistematik derleme deseninde yapılan okul yöneticilerinin mesleki kimliğinin incelendiği bir araştırma. İkinci çalışma, eğitimde politika analizi üzerine ve kavramsal temeller ile uygulama yaklaşımlarına odaklanıyor. Sayının üçüncü derleme çalışmasında ise eğitimde yapay zekâ ve etik konusu üzerine yapılan alanyazın taraması yer alıyor. Sayımızda yer alan bahsedeceğimiz son çalışma ise bir model önerisi sunuyor: *Bütüncül Okul Yöneticisi Yetiştirme Modeli*. İkilemler,

yeterlikler ve öğrenme-öğretme süreçleri boyutları üzerine inşa edilen model, eğitim yönetimi lisansüstü eğitim programları, Milli Eğitim Akademisi ve STK'ların uygun rol paylaşımı ve işbirliği ile okul yöneticisi yetiştirme sürecine yeni ve pratik bir yaklaşım sunuyor.

Okul Yönetimi Dergisi olarak eğitim yönetimi alanında akademi ile sahayı, başka bir ifadeyle teori ile pratiği eğitim bilimleri perspektifinde buluşturmayı hedefleyen hakemli bir dergiyiz. Bu sayının editöryal yazısında genişçe üzerinde durulduğu üzere, eğitim alanındaki güncel gelişmeler, eğitim yönetimi alanında yeni dönüşümlere işaret ediyor. Teorinin pratiğe, pratiğin ise teoriye bağlandığı esas noktanın *bilimsel araştırma* olduğu kabulünden hareketle; bu dönüşümlerin sadece izleyicisi/takipçisi değil, dönüşüm ajanları/failleri olmak için -alandaki akademikler ve okul yöneticileri olarak- bizlerin sorumluluğunun, alanımızı, daha fazla araştırmayla zenginleştirmek olduğunu düşünüyoruz. Bu kapsamda, yukarıda genel olarak tanıttığımız dergi sayımızı sunarken yayımlanmak üzere göndereceğiniz yeni araştırmaları/çalışmaları beklediğimizi belirtmek istiyoruz.

5. cilt ikinci sayıda yeniden buluşmak ümidiyle, iyi okumalar dileriz.

Dr. Kevser Yıldırım

Editör

İstanbul, 23 Haziran 2025